

Obsah

O autorovi	11
Úvodem	13
1. Nejčastější příčiny ekonomických mýtů a iluzí	17
1.1 Důvěra v „ekonomickou intuici“	20
1.1.1 Klamné paralely	21
1.1.2 Myšlenková zkreslení	24
1.2 Vyhledávání jednoduchých řešení	27
1.3 Víra ve složité příčiny ekonomických jevů	28
1.4 Pomíjení ekonomických souvislostí	29
1.5 Vliv nezamýšlených důsledků ekonomických rozhodnutí	31
1.6 Mentální zkratky	34
1.6.1 Chyba složení	35
1.6.2 Chyba „post hoc ergo propter hoc“	37
1.6.3 Efekt krátkozrakosti	38
1.7 Sklon věřit tomu, čemu věří druzí	39
1.7.1 Vliv ustálených frází	40
1.7.2 Přežitky amatérské ekonomie	41
2. Sedm principů ekonomického uvažování	49
2.1 „Něco za něco“	51
2.2 Náklady a přínosy	52
2.3 Dodatečné náklady a dodatečné přínosy	53

2.4	Osobní zájmy	54
2.5	Výhodnost směny	56
2.6	Trh jako nástroj koordinace	56
2.7	Význam očekávání	57
Mýty	a iluze na levici	59
3.1	„Všespasitelné“ státní výdaje	63
3.1.1	Iluze o motivaci státu	64
3.1.2	Konzervace problémů	65
3.1.3	Obrácené motivace	66
3.1.4	Zneužívání dotací	67
3.1.5	Setrvačnost veřejných výdajů	68
3.1.6	Iluze, že hodnota věcí spočívá v jejich nákladech	69
3.1.7	Vedlejší dopady státní pomoci	71
3.1.8	Nízká efektivita státu	75
3.2	Magický multiplikátor	75
3.2.1	Absurdní podpory zaměstnanosti	77
3.2.2	Projekty „zvláštní obliby“	79
3.2.3	Co ekonomiku podporuje doopravdy	82
3.3	Vláda umí „vybrat vítěze“	83
3.3.1	Proč „výběr vítězů“ nefunguje	84
3.3.2	Cesta pokusů a omylů	86
3.3.3	Podpora morálního hazardu	86
3.4	Státní podniky slouží veřejnému zájmu	88
3.4.1	Nejasné cíle a slabá kontrola státních podniků	89
3.4.2	Soumrak iluze o prospěšnosti státních podniků	91
3.4.3	Jak správu státních podniků podpořit	93
3.5	Ceny by měly být spravedlivé	95
3.5.1	Iluze s dlouhou historií	96
3.5.2	Ekonomická role cen	97
3.5.3	Tržní koordinace	99
3.5.4	Důsledky cenových dotací	100
3.5.5	Distributivní spravedlnost	101

3.5.6	Cenové intervence v mezinárodním obchodě: selhání iniciativ „fair trade“	102
3.5.7	Nepochopení stimulační role ceny	104
3.6	„Honba za ziskem“ škodí	106
3.6.1	Chamtivost a bohatství	107
3.6.2	Zaměňování příjmů a zisků	109
3.6.3	Firma a její „stakeholderi“	110
3.6.4	Kapitalismus bez kapitalistů?	111
3.6.5	Význam kapitálových společností	113
3.6.6	Nabídka veřejných statků	117
3.6.7	Zisky a neviditelná ruka konkurence	118
3.6.8	Zisk firmy a osobní zájmy jejích představitelů	123
3.6.9	Iluze o nižších cenách veřejně vyráběné produkce	126
3.6.10	Zisková motivace a finanční úspěšnost firem	127
3.7	„Rozpory“ kapitalismu	131
3.7.1	Keynesovo odhalení	132
3.7.2	Ekonomika v recesi: případ družstva Great Capitol Hill	135
3.8	Iluze „příliš nízkých“ mezd	136
3.9	Nebezpečí „konzumerismu“	139
3.9.1	Problémy „globalizace“	140
3.9.2	Iluze o „ekologickém zhroucení“ kapitalismu	142
4.	Mýty a iluze na pravici	145
4.1	Regulace snižuje efektivitu trhu	147
4.1.1	Cíle a kvalita regulace	148
4.1.2	Neviditelné regulace	152
4.1.3	Regulace a deregulace: odrazy rozdílných zájmů	153
4.2	Stát by měl být co nejmenší	155
4.2.1	Objektivní faktory rostoucí role státu	155
4.2.2	Veřejné a klubové statky	157
4.2.3	Stát a efektivita tržní ekonomiky	162
4.3	Nebezpečí národní nekonkurenceschopnosti	165
4.3.1	Důvody iluze	166
4.3.2	Absolutní a komparativní výhody	167

4.3.3	Iluze ztráty pracovních míst	171
4.3.4	Iluze o vztazích konkurenceschopnosti, mezinárodního obchodu a životní úrovně	172
4.3.5	Mýtus o nutnosti podpory vývozu	176
4.3.6	Proč iluze o „národní (ne)konkurenceschopnosti“ přetrvává	178
4.4	Mzdové rozdíly odrážejí produktivitu osob	181
4.4.1	Model a skutečnost	182
4.4.2	Odměny vrcholového managementu	185
4.4.3	Vliv uzavřených trhů	189
4.4.4	Signální fungování mezd	190
4.5	Trh přináší osobní odpovědnost	192
4.5.1	Osobní odpovědnost vs. morální hazard	193
4.5.2	Morální hazard trhů	196
4.5.3	Morální hazard v řízení podniků	199
4.5.4	Morální hazard politiky „too-big-to-fail“	200
4.6	Deflace ohrožuje ekonomický růst	201
4.6.1	Empirické údaje	203
4.6.2	Iluze odložených výdajů	205
4.6.3	Skutečné důvody „deflačního ohrožení“	207
5.	Mýty a iluze napříč politickým spektrem	209
5.1	Mýtus o podpoře výroby s „vysokou přidanou hodnotou“ ..	211
5.1.1	Mezi banalitou a nepochopením	211
5.1.2	Přidaná hodnota a mzdy	212
5.1.3	Mýtus o významu „národního průmyslu“	213
5.2	„Ekonomika znalostí“	214
5.2.1	Vzdělání, produktivita a mzdy	215
5.2.2	Paradoxy „ekonomiky znalostí“	217
5.2.3	Jaké znalosti ekonomika potřebuje?	218
5.3	Velké podniky jsou ekonomicky úspěšnější	220
5.3.1	Iluze úspor, synergií a inovací	220
5.3.2	Proč korporace rostou	222
5.3.3	Politické priority	222

5.4	Podpora podniků je podporou ekonomiky	224
5.4.1	Podpora podniků versus podpora trhů: význam disciplinovaného pluralismu	225
5.5	Příčiny inflace a inflační iluze	226
5.5.1	Kdo může za inflaci	227
5.5.2	Psychologie inflace	227
5.5.3	Kdo na inflaci vydělává a kdo trátí	230
5.6	Nebezpečí společné měny	232
5.6.1	Klady a zápory společné měny	233
5.6.2	Fakta a iluze	234
5.6.3	Suverénní či kvalitní měna?	236
5.7	Ekonomie pro dobré časy a pro časy zlé	238
5.7.1	Ekonomie pro dobré časy	238
5.7.2	Krizová ekonomie?	239
6.	Jak se ekonomických iluzí vyvarovat	243
	Závěrem	249
	Literatura a internetové zdroje	255